

Kontrollutvalet i Lærdal kommune

Sak 10/2020 Kontrollutvalet si fråsegn til årsrekneskapen 2019 for Lærdal kommune

Sakshandsamar Richard Nesheim	Møtedato 27.04.2020	Sak nr 10/2020
---	-------------------------------	--------------------------

KONTROLLUTVALSSEKRETARIATET SI INNSTILLING:

Kontrollutvalet vedtek fråsegn til årsrekneskapen for 2019 for Lærdal kommune slik den ligg føre. Fråsegna vert sendt over til kommunestyret, med kopi til formannskapet.

VEDLEGG:

Nr.	Dok. Dato	Avsendar	Tittel
1	27.4.20	Kontrollutvalet	Fråsegn frå kontrollutvalet, rekneskap, årsmelding og revisjonsmelding (utkast).
2	31.3.20	Lærdal kommune	Årsmelding 2019
3	31.3.20	Lærdal kommune	Rekneskap 2019
4	20.4.20	KPMG	Melding frå revisor

BAKGRUNN

I samsvar med kommunelova og forskrift om kontrollutval kap. 1 § 3 skal kontrollutvalet gje ein uttale til kommunerekneskapen. Uttalen skal sendast til kommunestyret, med kopi til formannskapet. Uttalen skal vere formannskapet i hende tidsnok til at formannskapet kan ta omsyn til den før formannskapet gjer innstilling til kommunerekneskapen.

Lærdal kommune har lagt opp til at årsrekneskapen skal handsamast i formannskapet den 4. juni og i kommunestyret den 18. juni.

AKTUELLE LOVER, FORSKRIFTER, AVTALER MV.

Kommunelova
Forskrift om kontrollutval
Forskrift om revisjon

SAKSUTGREIING

Sekretariatet mottok kommunen sin årsrekneskap og årsmelding den 6. april. Revisjonsmeldinga var klar 20. april.

Kontrollutvalet si fråsegn til årsrekneskapen for Lærdal kommune er basert på årsrekneskapen og årsmeldinga for 2019. samt revisjonsmeldinga for 2019.

I fråsegna er det teke omsyn til følgjande punkt:

Netto driftsresultat

Netto driftsresultat viser kva kommunen sit igjen med av inntekter etter at alle utgifter er trekt i frå. I tillegg til inntekter og utgifter vedkomande den ordinære drifta, det vil seie til administrasjon og tenestetilbod, inngår også finansinntekter (renteinntekter, mottatt utbytte og eventuelle kursgevinstar på finansielle omløpsmidlar) og finansutgifter (renteutgifter, avdrag på lån og eventuelle kurstap på finansielle omløpsmidlar) i resultatomgrepet. I tillegg er indikatoren korrigert for avskrivningar slik at desse ikkje gjev resultat effekt. Netto driftsresultat vert brukt som samanlikningsgrunnlag mellom kommunar.

Netto driftsresultat kan nyttast til finansiering av investeringar eller avsettast til seinare bruk, og gir dermed ein indikasjon på kommunen sin økonomiske handlefridom. For Lærdal kommune var netto driftsresultat for 2019 **negativt med kr 3 900 165**, ei forverring frå 2018, då netto driftsresultat var **negativt med kr 2 332 287**.

Også i 2017 var driftsresultatet negativt med kr 802 601,

Dei siste tre åra har kommunen hatt ein auke i negativt netto driftsresultat for kvart år.

Rekneskapsmessig mindreforbruk i 2019 var på kr 6 805 462. I 2018 var det eit meirforbruk på kr 2 004 187.

Teknisk berekningsutval for kommunal økonomi (TBU), som er nedsett av kommunal- og moderniseringsdepartementet har anbefalt at netto driftsresultat tid bør utgjere minst 1,75% av driftsinntektene. Skal kommunen ha økonomisk handlingsrom og kunne avsetje til investeringar, tiltak som kjem utanom planane og ivareta "formuesbevaringsprinsippet" i kommunelova, bør netto driftsresultat opp på 1,75 % av driftsinntektene over tid

Dei siste åra har det vore slik utvikling i forholdstalet:

2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
-1,42 %	-0,85 %	-0,3 %	2,6% / -0,05 %*	-0,2%	8,3%	-0,9%	0,5%

* For 2016 nyttar vi både bokførte tal og tal korrigert for inntektsføringa av inntekter knytt til MR-maskina.

Netto driftsresultat har vore om lag null, eller negativt alle åra sidan 2012. Resultatet i 2014 var påverka av inntektsføring av ekstraordinære tilskot.

Tabellen viser at kommunen ikkje klarar å få resultat som gjer at ein får noko handlerom i økonomien. Dersom ein i 2019 skulle hatt eit resultat som på nivå med 1,75% av

driftsinntektene måtte netto driftsresultat vere på 4,8 mill. kr. Det vil seie at resultatet måtte ha vore 8,7 mill. kr høgare.

Overordna inntekter:

På eit overordna nivå er kommunen sin økonomi avhengig av utviklinga i skatteinntekter og rammetilskot, kraftprisen og rentenivået.

1. Skatteinntekter og rammetilskot vart samla om lag 2,7 mill. kr betre enn budsjettet.
2. Oppnådd netto inntekt på sal av konsesjonskraft er i følgje årsmeldinga om lag 1,4 mill. kr høgare enn budsjettet. Inntektene er 7,1 mill. kr høgare enn året før og er ei svært positiv endring.
3. Inntektene frå eigedomsskatt er om lag 1,2 mill kr lågare enn budsjettet og om lag 5,3 mill kr lågare enn rekneskapen for 2018. Dette skuldast nedgang i eigedomsskatt på kraftanlegga.

Når det gjeld eigedomsskatt er det vert å merke seg at kommunen i 2018 fakturerte ut 3,0 mill. kr meir i eigedomsskatt til Østfold Energi, enn det som vart inntektsført. Det har vore tvist mellom kommunen og kraftselskapet om denne eigedomsskatten. Lærdal kommune vann saka i Oslo Tingrett, men vil vente med å inntektsføre desse tre millionane til saka er endeleg avgjort.

Når det gjeld netto finansutgifter er desse om lag 2,9 mill. kr høgare enn budsjettet. Det er betalt om lag 0,9 mill. kr meir i renter og betalt om lag 2 mill. kr meir i avdrag enn budsjettet.

Netto finansinntekter er samla om lag 0,8 mill. kr lågare enn budsjettet. Hovudårsaka til dette er at det var teke ut 1,5 mill. kr mindre i utbytteinntekter frå Okken Kraft AS enn budsjettet.

Samla sett medførte dette at resultatet frå netto finanstransaksjonar vart 3,7 mill. kr lågare enn budsjettet.

Drifta i kommunen:

Dei ulike driftseiningane går samla sett med eit mindreforbruk på 2,7 mill. kr i høve til regulert budsjett.

Arbeidskapital

Arbeidskapitalen gir uttrykk for likviditeten i kommunen, det vil seie evna til å betale gjeld ved forfall. Arbeidskapitalen omfattar bankinnskot, verdipapir og fordringar etter frådrag for kortsiktig gjeld. Arbeidskapitalen har gått opp frå 61,4 mill. kr i 2018 til 64,6 mill. kr per 31.12.19.

Når ein ser på arbeidskapitalen er det viktig å ta omsyn til utviklinga i balanseført premieavvik. Bokføring av premieavvik er ei teknisk føring av pensjonskostnadane som fylgje av at kommunane har fått løyve til for å jamne ut pensjonskostnader over tid. For 2019 har premieavviket auka med 3,1 mill. kr og utgjer samla 20,9 mill. kr.

Held ein premieavvik utanom har arbeidskapitalen gått opp frå om lag 43,6 mill. kr per 31.12.18 til om lag 43,7 mill. kr per 31.12.19. Arbeidskapitalen er med andre ord stabil.

Langsiktig gjeld:

Låneutvikling

Langsiktig lånegjeld har gått ned med om lag 15,3 mill. kr. Langsiktig lånegjeld utgjør i 2019 om lag 113 % av driftsinntektene, mot 120 % av driftsinntektene i 2018 og 115% av driftsinntektene i 2017. Gjennomsnittet for kommunegruppe 2, som skal vere samanliknbare kommunar er på 105%. Differansen mellom Lærdal kommune og samanliknbare kommunar er minka siste året, det same er differansen mot landssnittet som no er på 110% mot 105% i 2018. Samanlikna med andre kommunar har såleis utviklinga i Lærdal vore positiv siste året, men ein ligg framleis med eit gjeldsnivå som er over både landssnittet og snittet av samanliknbare kommunar.

Kommunen har vedteke ei målsetjing om at lånegjelda maks skal utgjere 50 – 60 % av samla inntekter. Sjølv om utviklinga i lånegjelda har vore positiv siste året, så er lånegjelda høgt over denne målsettinga. Skal målet om at lånegjelda skal utgjere mellom 50 og 60% av inntektene nåast må ein halde investeringsnivået på eit minimum. Med dei investeringar som er gjort dei seinare åra, samt planlagte investeringar, vil ein ikkje nå dette målet på lang tid.

Pensjonsforpliktingar:

Pensjonsforpliktingane til kommunen har auka. Pensjonsforpliktingane utgjør no 370,5 mill. kr mot 353,4 mill. kr året før. Ein auke på 17,1 mill. kr. Pensjonsmidlane til kommunen har på same tid auka med 12,7 mill. kr til samla 325,1 mill. kr. Netto pensjonsforplikting, det vil seie gjeld knytta til er framtidige pensjonsutbetalingar, er ved utgangen av året såleis på 45,4 mill. kr.

Samla langsiktig gjeld som inkluderer pensjonsforpliktingane utgjorde per 31.12.19 247,7 % av driftsinntektene, mot 248,7 % i 2018.

Oppsummert ser vi at Lærdal kommune ligg over landsgjennomsnittet i høve til langsiktig gjeld og langt over egne interne målsetjingar.

Budsjettoverskridingar

Dei einingane som har hatt meirforbruk ut over regulert budsjett av noko omfang er:

Tenesteeining	Meirforbruk	Forklaring i årsmeldinga:
Folkevalde organ	0,4 mill. kr	Overforbruket er samansett. Om lag 170.000 kr er på konto for godtgjersle til ordførar/varaordførar . Om lag kr 80.000 gjeld tenestefrikjøp og om lag kr 61.000 gjeld meirforbruk på reiseutgifter. Sjå årsmeldinga side 16
Eigedomsforvaltning	0,4 mill. kr	Dei postane som i størst grad er med på å skape det økonomiske meirforbruket er svikt i leigeinntekter på aldersbustadar og høgare vedlikehaldskostnader enn budsjettert i samband med skifta av brukarar/leigetakarar.
Pleie og omsorg	1,8 mill. kr	Det har vore eit krevjande år innan pleie og omsorg med endring i organisering, uro om turnusarbeid m.v. Dette har vore eit svært høgt sjukefråvær, med tilhøyrande kostnader. Om lag 1 mill. kr av meirforbruket skuldast

		bruk av overtid på grunn av situasjonen. Med utfordringar med å få tak i helsefagleg personell må ein nytte overtid på det personalet ein har tilgjengeleg. Fleire tilsette har valt å slutte, eller har søkt om permisjon. Sjå meir detaljar i årsmeldinga side 39 og 40.
Teknisk drift	0,8 mill. kr	Meirforbruket er i årsmeldinga forklart med meirforbruk i høve til budsjett for brann/ulykkesberedskap med kr 450.000, samt meirforbruk på straumkostnader med kr 778.000 på ansvar 162 teknisk drift. Meirkostnader på desse to områda er forsøkt redusert ved å spare inn på andre kostnader slik at det samla underskotet er på om lag 0,8 mill. kr (noko ulike tal i årsmeldinga side 7 og side 50)

For nærare kommentarar knytt til dei ulike tenesteområda vert det vist til omtale i årsmeldinga. Årsmeldinga kunne på nokre område forklart betre avvik mellom budsjett og rekneskap.

Revisjonsmeldinga

Revisor har ikkje merknader til årsrekneskapen og årsmeldinga for 2019 for Lærdal kommune.

Konklusjon:

Med bakgrunn i denne saksutgreiinga, årsrekneskapen, årsmeldinga og revisjonsmeldinga er det utarbeidd eit utkast til fråsegn til Lærdal kommune sin årsrekneskap for 2019.

Kontrollutvalet i Lærdal kommune

Kommunestyret i Lærdal Kommune

UTKAST

Fråsegn frå kontrollutvalet: Årsrekneskap, årsmelding og revisjonsmelding 2019

Kontrollutvalet har i møte 27.4.2020 handsama Lærdal kommune sin årsrekneskap for 2019.

Grunnlaget for handsaminga har vore den avlagde årsrekneskapen, rådmannen si årsmelding for 2019 og revisjonsmeldinga, datert 20.4.2020. I tillegg har revisor og rådmann supplert kontrollutvalet med munnleg informasjon om aktuelle problemstillingar. Revisor har ikkje merknader til årsrekneskapen og årsmeldinga for 2019 for Lærdal kommune.

Kontrollutvalet har merka seg at rekneskapen for Lærdal kommune viser eit rekneskapsmessig mindreforbruk på kr 6 805 462, medan netto driftsresultat er negativt med kr 3 900 165. Kontrollutvalet viser til at teknisk berekningsutval si tilråding er at netto driftsresultat skal utgjere 1,75% av driftsinntektene. Det vil seie at resultatet til kommunen ligg om lag 8,7 mill. kr for lågt i høve til denne tilrådinga.

Kommunen har vedteke ei målsetting om at lånegjelda maks skal utgjere 50-60% av samla inntekter. Kontrollutvalet registerer at lånegjelda ligg langt over dette nivået (113%), men legg samstundes merke til at ein i 2019 har hatt ein utvikling i lånegjelda som går i positiv retning, sett i høve til andel av driftsinntektene. Kommunen har samanlikna med andre kommunar ei høg lånegjeld som gjer att kommunen er utsett for ein auke i rentenivået.

Det er meirforbruk av vesentleg omfang innanfor ansvarsområda Folkevalde organ, Eigedomsforvaltning, Pleie og omsorg og Teknisk drift Det er gjort greie for både positive og negative avvik i årsmeldinga for 2019.

Kontrollutvalet viser til ovannemnde og det som kjem fram i saksframlegget til kontrollutvalet i rekneskapsaka, samt revisjonsmeldinga. Kontrollutvalet har ikkje merknadar til rekneskapen for Lærdal kommune for 2019.

Lærdal, 27. april 2020

Njål Kaardal Golf
leiar i kontrollutvalet

Kopi til: Formannskapet

LÆRDAL KOMMUNE

Rekneskap 2019

Løytnantsbrygga | Lærdal. Foto: Jan Christian Jerving

Innholdsliste

Økonomisk oversikt drift	s. 3
Økonomisk oversikt investering	s. 4
Rekneskapsskjema 1 A (drift)	s. 5
Rekneskapsskjema 1 B (drift)	s. 6
Rekneskapsskjema 2 A (investering)	s. 7
Rekneskapsskjema 2 B (investering)	s.8
Balanse	s. 9
Notar side 10 - 22	
Note 1 – Prinsippendring/grunnleggjande rekneskapsprinsipp	s. 10
Note 2- endring i arbeidskapital	s. 11
Note 3 – pensjon	s. 12
Note 4 - garantiansvar	s. 13
Note 5 – mellomverande kommunale føretak	s. 13
Note 6 - aksjar	s. 13
Note 7 – fond	s. 14
Note 8 – kapitalkonto	s. 15
Note 9 – konsesjonsavgiftsfondet	s.16
Note 10 – anleggsmiddel	s.17
Note 11 – langsiktig gjeld og avdrag	s. 18
Note 12 – sjølvkost VAR – området	s. 19
Note 13 – ytingar til leiande personar og revisor	s. 20
Note 14 – forklaring av lønsutgifter	s. 20
Note 15 – forklaring rekneskapspostar	s.21
Note 16 – rekneskapsprinsipp, note 17 - organisering	s.22
Note 18 – samla ekstern gjeldsforplikting	s.22
Note 19 – investeringsprosjekt	s.22
Note 20 – sal a v kraft, note 21- tap på krav, note 22 – ressurskrevande brukarar	s.22
Note 23 – brannkatastrofe, note 24 Ljøsne skule, note 25 MR – maskin, note 26 - omstillingsmidlar	s.23
Note 27 – eigedomsskatt, note 28 – avdrag på lån	s.23

Økonomisk oversikt - drift

1 LÆRDAL KOMMUNE - 2019

06.03.2020

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Driftsinntekter				
Brukerbetalinger	11.903.689,60	10.569.000,00	10.569.000,00	11.511.246,56
Andre salgs- og leieinntekter	19.864.439,87	17.713.500,00	17.713.500,00	18.568.560,06
Overføringer med krav til motytelse	53.238.829,14	43.833.586,04	43.833.586,04	53.314.647,76
Rammetilskudd	71.673.000,00	71.964.000,00	71.964.000,00	68.117.000,47
Andre statlige overføringer	9.214.889,00	4.640.600,00	4.640.600,00	10.556.373,42
Andre overføringer	14.642.399,04	12.700.000,00	12.700.000,00	12.138.759,00
Skatt på inntekt og formue	61.259.310,36	58.295.000,00	58.295.000,00	61.515.061,81
Eiendomsskatt	11.845.111,17	13.000.000,00	13.000.000,00	17.107.971,26
Andre direkte og indirekte skatter	21.769.380,00	21.002.000,00	21.002.000,00	20.692.681,00
Sum driftsinntekter	275.411.048,18	253.717.686,04	253.717.686,04	273.522.301,34
Driftsutgifter				
Lønnsutgifter	143.225.700,86	139.889.803,00	139.909.803,00	142.845.862,07
Sosiale utgifter	33.395.982,30	35.985.197,00	35.985.197,00	32.932.665,30
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	40.262.906,16	33.659.589,39	33.659.589,39	40.737.438,84
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	18.721.585,90	17.168.100,00	17.168.100,00	22.105.888,43
Overføringer	29.255.154,29	20.316.086,04	20.296.086,04	20.776.318,15
Avskrivninger	17.242.235,22	17.242.235,00	17.242.235,00	14.575.748,00
Fordelte utgifter	-70.252,00	-413.000,00	-413.000,00	-66.096,00
Sum driftsutgifter	282.033.312,73	263.848.010,43	263.848.010,43	273.907.824,79
Brutto driftsresultat	-6.622.264,55	-10.130.324,39	-10.130.324,39	-385.523,45
Finansinntekter				
Renteinntekter og utbytte	6.295.489,55	7.050.000,00	7.050.000,00	962.062,19
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0,00	0,00	0,00	0,00
Mottatte avdrag på utlån	98.654,00	100.000,00	100.000,00	70.261,37
Sum eksterne finansinntekter	6.394.143,55	7.150.000,00	7.150.000,00	1.032.323,56
Finansutgifter				
Renteutgifter og låneomkostninger	6.924.985,14	6.000.000,00	6.000.000,00	5.766.305,25
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0,00	0,00	0,00	0,00
Avdrag på lån	13.889.294,00	12.000.000,00	12.000.000,00	11.665.554,00
Utlån	100.000,00	0,00	0,00	122.976,00
Sum eksterne finansutgifter	20.914.279,14	18.000.000,00	18.000.000,00	17.554.835,25
Resultat eksterne finansransaksjoner	-14.520.135,59	-10.850.000,00	-10.850.000,00	-16.522.511,69
Motpost avskrivninger	17.242.235,22	17.242.235,00	17.242.235,00	14.575.748,00
Netto driftsresultat	-3.900.164,92	-3.738.089,39	-3.738.089,39	-2.332.287,14
Interne finansransaksjoner				
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av disposisjonsfond	2.397.376,85	2.397.376,85	393.189,39	1.022.100,68
Bruk av bundne fond	27.910.584,49	17.736.400,00	17.736.400,00	20.442.935,67
Sum bruk av avsetninger	30.307.961,34	20.133.776,85	18.129.589,39	21.465.036,35
Overført til investeringsregnskapet	0,00	0,00	0,00	0,00
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk	2.004.187,46	2.004.187,46	0,00	444.600,68
Avsatt til disposisjonsfond	3.234.400,00	3.234.400,00	3.234.400,00	0,00
Avsatt til bundne fond	14.363.746,54	11.157.100,00	11.157.100,00	20.692.335,99
Sum avsetninger	19.602.334,00	16.395.687,46	14.391.500,00	21.136.936,67
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	6.805.462,42	0,00	0,00	-2.004.187,46

9

3

Økonomisk oversikt - investering

1 LÆRDAL KOMMUNE - 2019

06.03.2020

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Inntekter				
Salg av driftsmidler og fast eiendom	99.540,00	1.000.000,00	2.100.000,00	2.277.574,66
Andre salgsinntekter	0,00	0,00	0,00	0,00
Overføringer med krav til motytelse	2.876.015,00	2.350.000,00	2.350.000,00	19.252.010,00
Kompensasjon for merverdiavgift	2.320.748,74	3.550.812,00	8.775.000,00	8.206.513,67
Statlige overføringer	0,00	0,00	0,00	0,00
Andre overføringer	346.000,00	0,00	0,00	292.000,00
Renteinntekter og utbytte	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum inntekter	5.642.303,74	6.900.812,00	13.225.000,00	30.028.098,33
Utgifter				
Lønnsutgifter	742.590,85	0,00	0,00	804.977,55
Sosiale utgifter	0,00	0,00	0,00	0,00
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	17.919.658,12	24.254.060,00	68.175.000,00	61.453.376,17
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	0,00	0,00	0,00	10.000,00
Overføringer	2.320.748,74	0,00	0,00	8.206.513,67
Renteutgifter og omkostninger	0,00	0,00	0,00	0,00
Fordelte utgifter	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum utgifter	20.982.997,71	24.254.060,00	68.175.000,00	70.474.867,39
Finansransaksjoner				
Avdrag på lån	1.425.916,00	0,00	0,00	1.242.616,00
Utlån	2.630.200,00	0,00	0,00	1.441.500,00
Kjøp av aksjer og andeler	813.609,00	813.609,00	772.100,00	936.469,00
Dekning av tidligere års udekket	0,00	0,00	0,00	5.270.842,50
Avsatt til ubundne investeringsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsatt til bundne investeringsfond	26.930.000,00	0,00	0,00	183,91
Sum finansieringstransaksjoner	31.799.725,00	813.609,00	772.100,00	8.891.611,41
Finansieringsbehov	47.140.418,97	18.166.857,00	55.722.100,00	49.338.380,47
Dekket slik:				
Bruk av lån	13.132.708,64	16.866.857,00	54.422.100,00	48.095.580,56
Salg av aksjer og andeler	26.480.000,00	0,00	0,00	0,00
Mottatte avdrag på utlån	853.263,06	0,00	0,00	1.242.799,91
Overført fra driftsregnskapet	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av tidligere års udisponert	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av disposisjonsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av bundne driftsfond	1.509.325,29	1.300.000,00	1.300.000,00	0,00
Bruk av ubundne investeringsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av bundne investeringsfond	5.165.121,98	0,00	0,00	0,00
Sum finansiering	47.140.418,97	18.166.857,00	55.722.100,00	49.338.380,47
Udekket/udisponert	0,00	0,00	0,00	0,00

	Regnskap 2019	Budsjett etter endringer 2019	Opphavelag budsjett 2019	Rekneskap 2018
Rekneskapsskjema 1A - drift				
Skatt på inntekt og formue	61 259 310	✓ 58 295 000	58 295 000	61 515 062
Ordinært rammetilskudd	71 673 000	✓ 71 964 000	71 964 000	68 117 000
Skatt på eiendom	11 845 111	✓ 13 000 000	13 000 000	17 107 971
Andre direkte eller indirekte skatter	21 769 380	✓ 21 002 000	21 002 000	20 692 681
Andre generelle statstilskudd	9 021 589	3 990 600	3 990 600	10 416 803
Sum frie disponible inntekter	175 568 390	168 251 600	168 251 600	177 849 517
Renteinntekter og utbytte	6 104 384	7 050 000	7 050 000	828 930
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	-			-
Renteutg., provisjoner og andre fin.utg.	6 924 029	6 100 000	6 100 000	5 765 169
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	-			-
Avdrag på lån	13 889 294	12 000 000	12 000 000	11 665 554
Mottekne avdrag	50 198	100 000	100 000	46 933
Netto finansinnt./utg.	-14 658 741	-10 950 000	-10 950 000	-16 554 860
Til dekning av tidligere regnsk.m. merforbruk		-	-	444 601
Til ubundne avsetninger	3 234 400	3 234 400	3 234 400	-
Til bundne avsetninger	10 509 142	10 966 600	10 966 600	16 775 431
Bruk av tidligere regnks.m. mindreforbruk				-
Bruk av ubundne avsetninger				1 022 101
Bruk av bundne avsetninger				485 836
Netto avsetninger	13 743 542	14 201 000	14 201 000	-15 712 095
Overført til investeringsbudsjettet	-	-	-	-
Til fordeling drift	147 166 107,00	143 100 600,00	143 100 600,00	145 582 562
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	140 360 645	143 100 600	143 100 600	147 586 749
Meirforbruk		-	-	-2 004 187
Mindreforbruk	6 805 462			

Skjema 1 B fordelt til drift		Rekneskap 2019	Endra budsjett 2019	Opphavelag budsjett 2019	Rekneskap 2018
100	Folkevalde organ	3 589 235	3 192 636	3 172 000	2 999 045
110	Rådmann	2 417 636	2 654 713	2 620 000	14 233 476
111	Kyrkja og andre trussamfunn	2 904 107	2 820 000	2 800 000	2 620 624
112	Diverse funksjonar	-1 033	-	-	765 744
113	Stab/støtte	12 565 636	12 981 764	12 860 600	
114	Plan og forvaltning	-1 026 379	1 778 468	1 751 500	
115	Eigedomsforvaltning	-882 827	-1 311 077	-1 323 500	
116	Landbruk	1 651 270	1 690 656	1 661 900	
120	Borgund oppvekstsenter	6 167 087	6 099 377	6 022 000	
123	Lærdalsøyri barnehage	10 521 126	11 510 594	11 335 000	
129	Oppvekst Lærdal	22 363 949	22 268 553	21 980 000	38 595 158
130	Bu- og miljøteneste	14 327 548	15 249 723	15 028 700	4 646 967
131	Helse	6 599 152	6 196 495	6 081 500	8 567 042
132	NAV kommune	3 610 197	3 455 829	3 430 000	3 868 324
133	Pleie og omsorg	37 007 305	35 187 900	34 698 400	50 142 026
134	Barnevern	4 689 430	5 131 519	5 119 600	5 143 366
135	Flyktningtenesta	-	79 896		
136	Sogn LMS	3 771 211	3 737 111	3 570 300	3 052 330
137	Matforsyning	2 372 932	3 568 841	3 528 900	
151	Kultur og formidling	4 342 360	4 396 122	4 324 000	4 563 051
162	Teknisk drift	15 839 373	15 111 480	14 939 700	16 137 742
183	Pensjon ufordelt	-403 758			-727 518
180	Kjøp og sal av konsesjonskraft	-14 117 671	-12 700 000	-12 700 000	-7 020 628
176	Lønsreguleringsfond	-		2 200 000	-
	Sum driftseiningane	140 360 644	143 100 600	143 100 600	147 586 749
	Sum	140 360 644	143 100 600	143 100 600	147 586 749
	Sum til fordeling	140 360 644	143 100 600	143 100 600	147 586 749
	Fordelt til drift (frå skjema 1 A)	147 166 106	143 100 600	143 100 600	145 582 562
	Rekneskapsmessig mindreforbruk	6 805 462			
	Rekneskapsmessig meirforbruk		-	-	2 004 187

1 LÆRDAL KOMMUNE - 2019

06.03.2020

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Regnskapsskjema 2A - investering				
Investeringer i anleggsmidler	20.982.997,71	24.254.060,00	68.175.000,00	70.474.867,39
Utlån og forskutteringer	2.630.200,00	0,00	0,00	1.441.500,00
Kjøp av aksjer og andeler	813.609,00	813.609,00	772.100,00	936.469,00
Avdrag på lån	1.425.916,00	0,00	0,00	1.242.616,00
Dekning av tidligere års udekket	0,00	0,00	0,00	5.270.842,50
Avsetninger	26.930.000,00	0,00	0,00	183,91
Årets finansieringsbehov	52.782.722,71	25.067.669,00	68.947.100,00	79.366.478,80
Finansiert slik:				
Bruk av lånemidler	13.132.708,64	16.866.857,00	54.422.100,00	48.095.580,56
Inntekter fra salg av anleggsmidler	26.579.540,00	1.000.000,00	2.100.000,00	2.277.574,66
Tilskudd til investeringer	346.000,00	0,00	0,00	292.000,00
Kompensasjon for merverdiavgift	2.320.748,74	3.550.812,00	8.775.000,00	8.206.513,67
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	3.729.278,06	2.350.000,00	2.350.000,00	20.494.809,91
Andre inntekter	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum ekstern finansiering	46.108.275,44	23.767.669,00	67.647.100,00	79.366.478,80
Overført fra driftsregnskapet	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av tidligere års udisponert	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av avsetninger	6.674.447,27	1.300.000,00	1.300.000,00	0,00
Sum finansiering	52.782.722,71	25.067.669,00	68.947.100,00	79.366.478,80
Udekket/udisponert	0,00	0,00	0,00	0,00

Prosjektrekneskap 2019 (skjema 2B)		Rekneskap 2019	Endra budsjett 2019	Opphavelg budsjett 2019
81512	DAGSTURHYTTE	61 207	61 207	-
90001	Lokal IKT Plattform (2019)	307 904	300 000	450 000
90002	Oppvekst IKT (2019)	305 035	400 000	400 000
90003	Elev PC (2019)	602 987	600 000	600 000
90004	Gerica Mobil plattform (2019)	109 428	110 000	150 000
90005	Ny Visma modul (2019)	37 883	-	100 000
90006	Nettverks utstyr (2019)	160 114	161 000	150 000
90007	Acoss Oppgradering (2019)	76 519	100 000	200 000
90008	Flaumsikring Lærdalsøyri (2019)	-	-	500 000
90009	Utleigebustadar NAV (2019)	3 359 775	3 500 000	3 500 000
90010	Omsorgsbustadar LBO (2019)	1 332 051	2 000 000	6 000 000
90011	Varmepumpe/fjernvarme (2019)	1 268 344	1 230 000	5 600 000
90012	Oppgradering Kommunale bruer (2019)	-	-	1 250 000
90013	Lager/personalfunksjonar Bergo (2019)	1 629 250	1 625 000	1 625 000
90014	Trafikktryggleik Snuplass buss Saltkjelen (2019)	220 328	235 000	700 000
90015	Trafikkplan Oppvekst Lærdalsøyri (2019)	719 770	300 000	750 000
90016	Trafikktryggleik Skuleveg (2019)	565 048	500 000	500 000
90017	Næringsområde Håbakken 1 (2019)	5 416 588	4 400 000	15 000 000
90018	Arealeffektivisering Lærdal rådhus (2019)	431 853	431 853	300 000
90019	Saltkjelen Bustadfelt (2019)	171 284	200 000	500 000
90020	Bustadtomter Lærdalsøyri (2019)	76 227	300 000	500 000
90021	Opprusting kultursal (2019)	-	-	800 000
90022	HMS Brann (2019)	148 479	-	3 000 000
90023	Mindre investeringar (2019)	1 273 941	1 300 000	1 300 000
90024	Hovudplan Avløp (2019)	509 250	3 100 000	10 000 000
90025	Lager/personalfunksjonar Bergo (2019)	-	-	1 300 000
90026	Hovudplan vassforsyning (2019)	1 994 831	3 000 000	13 000 000
91629	Tomt Ofta Vest	204 904	-	-
91630	Lyssetting Lærdalsøyri	-	400 000	-
	TOTALT	20 983 000	24 254 060	68 175 000

Oversikt - balanse

1 LÆRDAL KOMMUNE - 2019

06.04.2020

	Regnskap 2019	Regnskap 2018
EIENDELER		
Anleggsmidler	807.213.298,84	798.843.274,12
Herav:		
Faste eiendommer og anlegg	443.045.566,78	439.307.732,00
Utstyr, maskiner og transportmidler	11.271.470,73	11.286.442,73
Utlån	18.568.062,33	16.789.779,39
Konserninterne langsiktige fordringer	0,00	0,00
Aksjer og andeler	9.269.153,00	19.068.284,00
Pensjonsmidler	325.059.046,00	312.391.036,00
Omløpsmidler	118.558.060,68	118.125.675,08
Herav:		
Kortsiktige fordringer	20.047.632,64	30.273.549,30
Konserninterne kortsiktige fordringer	0,00	0,00
Premieavvik	20.890.630,25	17.777.897,36
Aksjer og andeler	0,00	0,00
Sertifikater	0,00	0,00
Obligasjoner	0,00	0,00
Derivater	0,00	0,00
Kasse, postgiro, bankinnskudd	77.619.797,79	70.074.228,42
SUM EIENDELER	925.771.359,52	916.968.949,20
EGENKAPITAL OG GJELD		
Egenkapital	189.708.157,39	179.939.538,16
Herav:		
Disposisjonsfond	4.673.609,06	3.836.585,91
Bundne driftsfond	20.267.623,08	35.114.462,03
Ubundne investeringsfond	0,00	0,00
Bundne investeringsfond	24.891.898,61	3.336.345,88
Regnskapsmessig mindreforbruk	6.805.462,42	0,00
Regnskapsmessig merforbruk	0,00	-2.004.187,46
Udisponert i inv.regnskap	0,00	0,00
Udekket i inv.regnskap	0,00	0,00
Kapitalkonto	132.061.596,74	138.648.364,32
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift)	5.296.253,48	5.296.253,48
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (inves)	-4.288.286,00	-4.288.286,00
Langsiktig gjeld	682.109.730,49	680.285.646,83
Herav:		
Pensjonsforpliktelser	370.500.348,49	353.361.014,83
Ihendehaverobligasjonslån	0,00	0,00
Sertifikatlån	0,00	0,00
Andre lån	311.609.382,00	326.924.632,00
Konsernintern langsiktig gjeld	0,00	0,00
Kortsiktig gjeld	53.953.471,64	56.743.764,21
Herav:		
Kassekredittlån	0,00	0,00
Annen kortsiktig gjeld	53.953.471,64	56.743.764,21
Derivater	0,00	0,00
Konsernintern kortsiktig gjeld	0,00	0,00
Premieavvik	0,00	0,00
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	925.771.359,52	916.968.949,20
MEMORIAKONTI		
Memoriakonto	6.980.015,00	20.112.723,64
Herav:		
Ubrukte lånemidler	6.980.015,00	20.112.723,64
Ubrukte konserninterne lånemidler	0,00	0,00
Andre memoriakonti	0,00	0,00
Motkonto til memoriakontiene	-6.980.015,00	-20.112.723,64

Note 1 – Prinsippnote/grunnleggjande rekneskapsprinsipp

Årsrekneskapen for Lærdal kommune er sett opp i samsvar med kommunelova av 25. september 1992, forskrift om årsrekneskap og årsmelding av 15. desember 2000 og god kommunal rekneskapskikk.

Kommunen si samla verksemd

Lærdal kommune har skilt ut formidling av kraft i eit eige kommunalt føretak – Okken Kraft Lærdal AS. Okken Kraft Lærdal avgir eige rekneskap.

Lærdal kommune er med i Simas IKS som er eit interkommunalt selskap eigd av kommunane i Indre Sogn for drift av renovasjonstenester.

Lærdal kommune har interkommunalt samarbeid med nabokommunar innan fleire område. Dette gjeld mellom anna barnevern, rekneskap, løn, landbruk og skatt.

Brutto prinsippet

Årsrekneskapen omfattar alle økonomiske midlar som er skaffa i året og bruken av desse midlane. Utgifter, utbetalingar, inntekter og innbetalingar blir rekneskapsført brutto.

Anordningsprinsippet

Alle kjende kostnader og inntekter i 2019 er tekne med i årsrekneskapen anten dei er betalt eller ikkje når årsrekneskapen er avslutta. I den grad enkelte utgifter, utbetalingar, inntekter eller innbetalingar ikkje kan fastsetjast eksakt ved tidspunktet for rekneskapsavlegginga blir beste estimat lagt til grunn.

For lån er kun den delen av lånet som faktisk er brukt i løpet av året ført i investeringsrekneskapen. Den delen av lånet som ikkje er brukt blir registrert som memoriapostar.

Klassifisering av eigedeler og gjeld

Anleggsmidlar er eigedeler bestemt for varig eige eller bruk. Alle andre eigedeler er omløpsmidlar. Fordringar knytt til eigen vare- og tenesteproduksjon, samt markedsbaserte verdipapir er alltid omløpsmidlar. Andre markedsbaserte verdipapir er klassifiserte som omløpsmidlar med mindre kommunen har føreteke investeringar ut frå næringspolitisk eller samfunnsmessig omsyn.

Langsiktig gjeld er lån knytt til føremål som nemnd i kommunelova § 50 med unntak av kassakreditt og likviditetslån. Bruk av sertifikatlån og kortsiktige lån til finansiering av føremål som nemnd i kommunelova § 50 er klassifisert som langsiktig gjeld, sjølv om avtalt løpetid er kort. All gjeld i kommunen som ikkje er knytt til føremåla i kommunelova § 50, unnateke kassakredit og likviditetslån er kortsiktig gjeld.

Vurderingsreglar

Anleggsmidlar er vurdert til anskaffelseskostnad. Anleggsmidlar som har avgrensa økonomisk levetid er avskrivne linjært. Andre anleggsmidlar (aksjar, andelar og utlån) er nedskrivne til vurdert verkeleg verdi når verdifallet er forventa å vere forbigåande.

Omløpsmidlar er vurdert til lågaste verdi av anskaffelsesverdi og vurdert verkeleg verdi.

Note 2

Endring i arbeidskapital (F § 5 nr 1)

Balanseregnskapet :	31.12.2019	31.12.2018	Endring
2.1 Omløpsmidler	kr 118 558 061	kr 118 125 675	
2.3 Kortsiktig gjeld	kr 53 953 472	kr 56 743 764	
Arbeidskapital	kr 64 604 589	kr 61 381 911	kr 3 222 678

Drifts- og investeringsregnskapet :	Beløp	Sum
Anskaffelse av midler :		
Inntekter driftsregnskap	kr 275 481 300	
Inntekter investeringsregnskap	kr 5 642 304	
Innbet. ved eksterne finanstransaksjoner	kr 46 860 115	
Sum anskaffelse av midler	kr 327 983 719	kr 327 983 719

Anvendelse av midler :		
Utgifter driftsregnskap	kr 264 861 330	
Utgifter investeringsregnskap	kr 20 982 998	
Utbetalinger ved eksterne	kr 25 784 004	
Sum anvendelse av midler	kr 311 628 331	kr 311 628 331

Anskaffelse - anvendelse av midler kr **16 355 388**

Endring ubrukte lånemidler (økning +/-reduksjon-) kr (13 132 709)

Endring arbeidskapital i drifts-og investeringsregnskap kr **3 222 679**

Endring arbeidskapital i balansen kr **3 222 678**

Differanse (forklares nedenfor) kr **1**

Note 3 Pensjon

	KLP 2019	SPK 2019	Sum 2019	KLP 2018	SPK 2018	Sum 2018
Årets opptening	13 052 348	1 903 172	14 955 520	13 431 907	1 904 925	15 336 832
Rentekostnad	13 013 126	1 233 406	14 246 532	12 393 096	1 173 980	13 567 076
Brutto pensjonskostnad	26 065 474	3 136 578	29 202 052	25 825 003	3 078 905	28 903 908
Forventa avkastning	-12 676 952	-1 003 593	-13 680 545	-12 290 464	-879 348	-13 169 812
Netto pensjonskostnad	13 388 522	2 132 985	15 521 507	13 534 539	2 199 557	15 734 096
Sum amortisert premieavvik	3 351 931	-195 011	3 156 920	2 673 475	-189 803	2 483 672
Administrasjonskostnad	796 935	61 953	858 888	1 031 202	62 127	1 093 329
Samla kostnad (inkl.adm.)	17 537 388	1 999 927	19 537 315	17 239 216	2 071 881	19 311 097

REKNESKAP

Premieavvik	KLP 2019	SPK 2019	Sum inntekt 2019	KLP 2018	SPK 2018	Sum inntekt 2018
Premieavvik	5 644 639	326 686	5 971 325	4 923 816	97 033	5 020 849
Arbeidsgjevaravgift	598 332	34 629	632 960	521 924	10 285	532 210
Sum	6 242 971	361 315	6 604 285	5 445 740	107 318	5 553 059

REKNESKAP

Amortisering av tidl. Års premieavvik	KLP 2019	SPK 2019	Sumkostnad 2019	KLP 2018	SPK 2018	Sumkostnad 2018
Premieavvik	3 351 931	-195 011	3 156 920	2 673 475	189 803	2 863 278
Arbeidsgjevaravgift	355 305	-20 671	334 634	283 388	20 119	303 507
Sum	3 707 236	-215 682	3 491 554	2 956 863	209 922	3 166 785

BALANSE

ikkje utg.ført pr 31.12	KLP 2019	SPK 2019	Sum 2019	KLP 2018	SPK 2018	Sum 2018
Premieavvik	19 115 505	-227 058	18 888 447	16 822 797	-748 751	16 074 046
Arbeidsgjevaravgift	2 026 244	-24 068	2 002 175	1 783 216	-79 368	1 703 849
Sum	21 141 749	-251 126	20 890 622	18 606 013	-828 119	17 777 895

BALANSE

	KLP 2019	SPK 2019	Sum 2019	KLP 2018	SPK 2018	Sum 2018
Pensjonsforpliktelse	15 167 485	1 543 313	16 710 798	11 469 427	340 631	11 810 058
Pensjonsmidlar	8 309 241	4 358 769	12 668 010	26 366 331	744 109	27 110 440
Netto forpliktelse	6 858 244	-2 815 456	4 042 788	-14 896 904	-403 478	-15 300 382
Arb.g.avgift forpliktelse	726 974	-298 438	428 536	-1 579 072	-42 769	-1 621 840

Økonomiske føresetnader

	KLP 2018	SPK 2018
Diskonteringsrente	4,0 %	4,0 %
Forventa lønnsvekst	2,97 %	2,97 %
Forventa g-regulering	2,97 %	2,97 %
Forventa avkastning	4,0 %	2,2 %

Alle arbeidstakarar er medlem i anten KLP (Kommunal Landpensjonskasse) eller SPK (Statens pensjonskasse)

Kr 20.890.622 som står som ikkje utgiftsførte kostnader er innbetalt til KLP og SPK men ikkje utgiftsført. Desse kostnadane blir nedskrivne over fleire år. Premieavvik som blir bokført no blir nedskrivne over 7 år.

Note 4 Kommunens garantiansvar (F § 5 nr 3)

Lærdal kommune har garantert for lån fra Alarmsentralen i Sogn og Fjordane til Kommunekreditt. Rest garantibeløpet er kr 1.000.

Note 5 Fordringer og gjeld til kommunale foretak, bedrifter og samarbeid jf kommuneloven §§ 11 og 27 (F § 5 nr 4)

Lærdal kommune hadde pr 31.12.19 totale fordringar på kr 4.186.175 til Okken Kraft Lærdal AS.

Lærdal kommune hadde pr.31.12.198 gjeld til Simas IKS med kr 333.035 og fordringar mot Simas IKS på kr 137.473.

Note 6 Aksjar og andeler i varig eie (F § 5 nr 5)

Selskapets navn	Eierandel i selskapet	Eventuell markeds-verdi	Balanseført verdi 31.12.18	Balanseført verdi 31.12.19
Lærdal Energi	51,30 %	kr 25 000 000	kr 10 552 740	kr -
Sogndal Kulturhus			kr 10 000	kr 10 000
Lærdal Næringsutvikling	65,93 %		kr 300 000	kr 300 000
KLP (eigenkapitalinnskott)			kr 7 985 544	kr 8 739 153
Visit Sognefjord AS (på vegne av Villakssenteret)			kr 5 000	kr 5 000
Visit Sognefjord AS			kr 105 000	kr 105 000
Vitensenteret i Sogn og Fjordane			kr 110 000	kr 110 000
Sum		kr 25 000 000	kr 19 068 284	kr 9 269 153

Note 7 Bruk og avsetning av fond (F § 5 nr 6)

Samla fondsstatus	2019	2018
Samla beholdning fond pr 1.1	kr 42 287 394	kr 43 059 911
Bruk av fonda	kr 36 982 409	kr 21 465 036
Avsetning til fonda	kr 44 528 147	kr 20 692 520
Samla beholdning fond pr 31.12	kr 49 833 132	kr 42 287 395
Disposisjonsfond		
Beholdning 01.01.	kr 3 836 586	kr 4 858 687
Bruk av fondet i driftsregnskapet	kr 2 397 377	kr 1 022 101
Bruk av fondet i investeringsregnskapet		
Avsetninger til fondet	kr 3 234 400	kr -
Beholdning 31.12.	kr 4 673 609	kr 3 836 586
Bundne driftsfond		
Beholdning 01.01.	kr 35 114 462	kr 34 865 062
Bruk av fonda i driftsregnskapet	kr 27 910 584	kr 20 442 936
Bruk av fonda i investeringsregnskapet	kr 1 300 000	kr -
Avsetninger til fonda	kr 14 363 747	kr 20 692 336
Beholdning 31.12.	kr 20 267 624	kr 35 114 462
Ubundne investeringsfond		
Beholdning 01.01.	kr -	kr -
Bruk av fonda	kr -	kr -
Avsetning til fonda	kr -	kr -
Beholdning 31.12.	kr -	kr -
Bundne investeringsfond		
Beholdning 01.01.	kr 3 336 346	kr 3 336 162
Bruk av fonda	kr 5 374 447	kr -
Avsetning til fonda	kr 26 930 000	kr 184
Beholdning 31.12.	kr 24 891 899	kr 3 336 346

Note 8 Kapitalkonto (F § 5 nr 7)

	DEBET		KREDIT
		Saldo 1.1.2019 (kapitalkonto)	139 210 351
Debetposter i året:		Kreditposter i året:	
Sal av fast eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	99 540	Aktivering fast eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	20 983 000
Avskrivning: Eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	17 260 117	Gevinst ved sal av anleggsmiddel	99 540
Nedskrivning			
Sal aksjer/andeler	26 480 000	Kjøp av aksjer/andeler	813 609
Tap ved sal av aksjer	0	Gevinst ved sal av aksjer	26 480 000
Mottekne avdrag på utlån - drift	98 654	Utlån - driftsrekneskapen	2 730 200
Mottekne avdrag på utlån - investering	853 263	Utlån - investeringsrekneskapen	0
Avskrivning på utlån	0	Avdrag på eksterne lån	15 315 210
Bruk av lånemidler	13 132 709		
Endring pensjonsforpliktelsar (auke)	17 139 334	Endring pensjonsmidlar (auke)	12 128 010
Balanse 31.12.2019 (kapitalkonto)	142 696 324		
	217 759 940		217 759 920

Note 9 Avsetning/bruk av nærings og konsesjonsavgiftsfondet

	2019	2018
IB 01.01.	5 004 893	5 891 258
Inntekter		
Renteinntekter bank	744	486
Konsesjonsavgift	7 099 370	6 929 874
Innbetalt avdrag på utlån	50 198	46 933
Sum inntekter	7 150 312	6 977 293
Utgifter		
Vedtekne tilskot LNU	4 246 817	1 896 052
Vedtekne tilskot LNU (Breiband)		1 000 000
Kjøp av tenester LNU	2 000 000	1 250 000
Utviklingsprosjekt Villakssenteret	400 000	
Disponert av formannskapet	450 000	270 012
Sognalam og beiteprosjekt	130 713	146 000
Vennskap Jeriko		100 000
Visit Sognefjord	617 559	602 498
Bruk av næringsfond til lønn ordfører	250 000	-
Bruk av næringsfond til planarbeid	333 730	1 000 000
Kommunal eigenandel omstilling	933 259	1 039 840
Renter Næringsområde Håbakken		485 836
Lån Jfr F 051/19	70 000	
Diverse utgifter	25 967	73 420
Sum utgifter	9 458 045	7 863 658
UB 31.12.	2 697 160	5 004 893
<hr/>		
Pr 31.12. hadde vi følgende utlån frå konsesjonsavgiftsfondet:		
	2019	2018
Sum utlån næringskunder	135 618	115 816

Renter og avdrag som blir innbetalt gjennom året på desse låna blir tilført konsesjonsavgiftsfondet.

Note 10 Anleggsmidler

(Tala er oppgjevne i heile 1 000.)

	EDB-utstyr, kontor- maskiner	Anleggs- maskiner mv.	Brannbilar, tekniske anlegg, parkplassar	Boligar, skular, vegar, idrettsanlegg, ledningsnett	Adm.bygg, sjukeheimar mv.	Tomter og næringsareal	SUM
Anskaffelses kost							
01.01.19	10 974	12 345	37 387	217 353	269 659	71 701	619 419
Årets tilgang	1 600	1 274	2 482	4 510	4 810	5 869	20 545
Årets avgang							
Anskaffelse skost 31.12.	12 574	13 619	39 869	221 863	274 469	77 570	639 964
Akk avskrivninger pr 1.1	6 121	8 001	19 856	60 730	57 619	16 079	168 406
Årets avskrivninger	1 663	1 013	1 881	7 742	4 942	0	17 241
Akk. avskr. og nedskr. 31.12.	7 784	9 014	21 737	68 472	62 561	0	169 568
Bokført verdi pr. 31.12.	4 790	4 605	18 132	153 391	211 908	61 491	454 317
Økonomisk levetid	5 år	10 år	20 år	40 år	50 år		

Note 11 Langsiktig gjeld og avdrag

Sum langsiktig gjeld 1.1 x avskrivning i året 290.101,548x 14.575,748 = min. avdrag 12 613 196
 Avskrivbare anleggsmiddel 362 617 046

Betalte avdrag på egne lån i 2019 13 889 294

Lån til egne investeringar:	Årstal for		
	lånepptak		
Konto: 24831004 KOMMUNALBANK, NR. 20010308/0	2001	23 980 260	22 648 020
Konto: 24831006 KOMMUNEKREDITT, LÅNNR. 10142	2005	20 885 722	19 914 294
Konto: 24831007 KOMMUNEKREDITT 10228	2005	9 302 872	8 880 016
Konto: 24831010 KOMMUNALBANKEN LÅN NR 200707	2007	6 072 020	5 752 440
Konto: 24831011 KLP NR 030 412031	2008	15 000 000	13 500 000
Konto: 24831012 LÅN KLP NR 50016	2009	8 250 000	7 500 000
Konto: 24831013 LÅN KLP NR 50017	2009	8 389 700	7 627 000
Konto: 24831014 KOMMUNALBANKEN LÅNENR 2010024	2010	14 375 000	13 125 000
Konto: 24831016 KOMMUNALBANKEN LÅNENR 2011027	2011	25 970 590	23 084 980
Konto: 24831020 KOMMUNALBANKEN LÅNENR 20160269	2016	66 405 510	65 905 510
Konto: 24831021 KOMMUNALBANKEN LÅNENR 20160699	2016	9 200 000	8 800 000
Konto: 24831022 KOMMUNALBANKEN LÅNENR 20170338	2017	71 104 360	68 609 440
Konto: 24831023 KOMMUNALBANKEN LÅNENR 2018058	2018	20 000 000	19 200 000
Konto: 24899999 AVSETNING AVDRAG	2018	500 000	-
Sum lånegjeld til egne investeringar pr 31.12		299 436 034	284 546 700
Av dette ubrukte lånemidlar		10 502 509	-
Netto brukte lånemidlar pr 31.12 til egne investeringar		288 933 525	284 546 700

Formidlingslån:	Årstal for		
	lånepptak		
Konto: 24819010 HUSBANKEN 135473205	2003	590 902	499 994
Konto: 24819012 HUSBANKEN 13550255 7	2004	681 810	590 902
Konto: 24819068 HUSBANK 135217818	1998	162 121	130 691
Konto: 24819070 HUSBANK 13526739 1	1999	110 520	66 312
Konto: 24819076 HUSBANKEN 13551898	2005	772 718	681 810
Konto: 24819511 HUSBANKEN 13553539 1	2006	431 800	386 344
Konto: 24819512 HUSBANKEN 13554995 4	2007	477 256	431 800
Konto: 24819077 HUSBANKEN 13551898	2009	2 719 365	2 564 024
Konto: 24819078 HUSBANKEN 13559292	2011	1 138 329	1 082 159
Konto: 24819079 HUSBANKEN 13560898	2013	2 504 922	2 397 764
Konto: 24819081 HUSBANKEN 13562997	2015	6 639 410	6 386 235
Konto: 24819515 HUSBANKEN 13564147	2017	1 933 854	1 866 830
Konto: 24819516 HUSBANKEN 13565605	2017	1 475 304	1 425 051
Konto: 24819517 HUSBANKEN 13565934	2018	8 850 287	8 552 766
Sum lånegjeld formidlingslån pr 31.12		28 488 598	27 062 682
Av dette ubrukte lånemidlar		9 610 215	6 980 015
Netto brukte lånemidlar formidlingslån pr 31.12		18 878 383	20 082 667

Totale lån pr 31.12	327 924 632	311 609 382
Av dette ubrukte lånemidlar	20 112 724	6 980 015
Netto brukte lånemidlar pr 31.12	307 811 908	304 629 367

Låna til egne investeringar er fordelt sånn med omsyn til rentevilkår:

Fast rente:	Lånesaldo 31.12	Rentesats	Bunde til
24831012 KLP	7 500 000	2,9 %	2028
24831014 Kommunalbanken	13 125 000	2,09 %	2020
24831022 Kommunalbanken	68 609 440	2,42 %	2023
Sum fast rente	89 234 440		
Flytande rente (resten av låna)	195 312 260	ca 2,0 %	Gj. Snitt

Alle formidlingslåna ligg no med flytande rente

NOTE 12 - GEBYRFINANSIERTE SJØLVKOSTTENESTER

ETTERKALKYLE 2019

Lærdal kommune har utarbeida etterkalkyle for betalingstenester i samsvar med retningslinjer og forskrifter

Kommunen har benytta sjølvkostmodellen "Momentum Selvkost Kommune"

Samla etterkalkyle sjølvkost 2019	Vatn	Avløp	Feiing	Totalt
Gebyrinntekter	3 848 137	3 640 812	443 355	7 932 304
Andre driftsinntekter	70 357	46 210	8 625	125 192
Sum driftsinntekter	3 918 494	3 687 022	451 980	8 057 496
Direkte driftskostnader	2 523 961	2 735 291	364 931	5 624 183
Avskrivingskostnader	541 874	202 495	-	744 369
Kalkulatorisk rente (2,37 %)	245 725	76 493	-	322 218
Indirekte netto driftskostnader	175 849	187 358	61 965	425 172
Indirekte avskrivingskostnad	5 268	5 819	734	11 821
Indirekte kalkulatorisk rente (2,37%)	6 179	6 583	546	13 308
Sum driftskostnader	3 498 856	3 214 039	428 176	7 141 071
Resultat	419 638	472 983	23 804	916 425
Kostnadsdekning i prosent	112,0 %	114,7 %	105,6 %	112,8 %
Sjølvkostfond 1.1	2 354 028	317 876	299 525	2 971 429
Bruk av fond				-
Avsetning til fond	419 638	472 984	23 804	916 426
Kalkulert renteinntekt fond 2,30 %)	58 968	12 750	7 163	78 881
Sjølvkostfond 31.12	2 832 634	803 610	330 492	3 966 736

Note 13 Ytingar til leiande personar og revisor

Ytingar til leiande personar		2018		2019
Rådmann (Arne Johansen)	kr	940 000	kr	995 140
Ordfører Jan Geir Solheim Godtgjersle 1.1 - 4.10	kr	765 171	kr	616 280
Ordfører Jan Geir Solheim etterløn 5.10 -31.12			kr	165 729
Ordfører Audun MoGodtgjersle 5.10-31.12			kr	165 729

Godtgjersle til revisor

Samla utbetaling til Deloitte i 2019: kr 294.753. Dette er til rekneskapsrevisjon og attestasjonar
Rekneskap kr 115.000 og attestasjonar og forvaltningsrevisjon kr 179.753. Frå og med
årsoppgjeret for 2019 er KPMG AS vald til ny revisor.

Note 14 Spesifikasjon av lønsutgifter:

Få få eit totalt inntrykk av lønsutgiftene må ein også ta med refusjonar på sjukeløn og svangerskap
Desse refusjonane går inn som inntekt under "overføringar med krav til motytelse" i rekneskapen på side 7

	Rekneskap 2019	Budsjett 2019	Rekneskap 2018
Lønsutgifter	143 581 005	139 899 803	142 845 862
Sosiale utgifter	33 040 678	33 985 197	32 932 665
Refusjonar løn	(7 338 845)	(2 119 000)	(7 507 704)
Netto lønsutgifter	169 282 838	171 766 000	168 270 823

Samla hadde Lærdal kommune 220 årsverk på lønnslista pr 31.12.2019 (222,6 pr 31.12.18)
Det er inngått tenestepensjonsavtale mellom alle tilsette gjennom KLP (Kommunal Landpensjonskasse)
eller SPK (Statens Pensjonskasse).

Note 15 - forklaring til ein del av postane "økonomisk oversikt drift"

Brukarbetalingar:	Rekneskap 2019	Budsjett 2019	Rekneskap 2018
Barnehage	2 722 111	2 400 000	2 473 492
SFO	789 959	835 000	844 377
Musikk og kulturskule	257 557	340 000	274 268
Lærdal Helsesenter	975 770	1 025 000	964 765
Lokalmedisinsk senter	482 510	100 000	132 178
Lærdal Alders og sjukeheim	6 089 285	5 347 000	6 292 859
Heimetenester	390 862	292 000	354 770
Fysioterapi	188 488	220 000	164 060
Vaksenopplæring		-	-
Rådhuset	7 147	10 000	10 479
	11 903 689	10 569 000	11 511 248

Andre sals og leigeinntekter:

	Rekneskap 2019	Budsjett 2019	Rekneskap 2018
Avgifter teknisk (vatn, kloakk, bygg)	9 381 403	7 215 000	8 369 050
Husleigeinntekter	5 554 761	5 194 500	5 246 546
Sal av varer og tenester	4 233 499	4 491 000	4 153 694
Billettinntekter	358 496	400 000	409 401
Bladpengar Helg og Kvardag	137 229	155 000	188 644
Avgift og fallrettar	199 052	258 000	201 224
	19 864 440	17 713 500	18 568 559

Overføringar med krav til motytelse:

	Rekneskap 2019	Budsjett 2019	Rekneskap 2018
Statstilskot	11 482 830	4 428 300	7 241 959
Refusjonar frå staten	6 694 619	7 990 000	10 101 417
Refusjon sjukeløn	6 385 386	1 450 000	5 319 313
Refusjon svangerskap	953 459	669 000	2 188 391
Momskompensasjon	7 206 086	7 206 086	8 067 676
Refusjonar frå fylket	447 536	1 916 000	1 342 198
Refusjonar andre kommunar	17 787 220	16 792 700	16 005 874
Refusjonar frå private	2 281 693	3 381 500	3 047 818
	53 238 829	43 833 586	53 314 647

Note 16 - Rekneskapsprinsipp

Regnskapsprinsipper, vurderingsregler og organisering (jfr. KRS 6)

Regnskapet er avlagt i henhold til god kommunal regnskapsskikk, herunder kommunale regnskapsstandarder (KRS) utgitt av Foreningen for god kommunal regnskapsskikk (GKRS).

Note 17 - Organisering

Organisering av kommunens virksomhet

Den samla virksomheten til kommunen er organisert innenfor kommunens ordinære organisasjon, med unntak av renovasjonsordninga der dette blir drive gjennom det interkommunale selskapet Simas IKS.

Note 18 - Samla ekstern gjeldsforpliktning

Lærdal Kommune står med ein eigarandel på 6,54 % i Simas IKS. Det vil seie at Lærdal Kommune heftar for 6,54 % av Simas IKS sine samla gjeldsforpliktingar. Jfr lov om interkommunale selskap §3. Kommunen sin del av Simas IKS si totale gjeld på 31.12.19 vil ut frå dette utgjere kr 4.745.795 av dette er kr 4211.468 andel av langsiktig gjeld.

Note 19 Investeringsprosjekt

Vi viser til skjema 2 B på side 8

Følgjande påbegynte investeringar skal vidareferast i 2020:

	Sum 2019	Budsjett 2020
90011 Varmepumpe/fermvarme	1 268 344	4 370 000
90013 Lager/personalfunksjoner Bergo	1 629 250	1 300 000
90014 Trafikktryggleik anuplass Saltkjelen	220 328	465 000
90015 Trafikkplan oppvekst Lærdalsøyri	719 770	1 200 000
90017 Næringsområde Håbakken	5 416 588	17 600 000
90018 Arealeffektivisering rådhuset	431 853	500 000
90019 Saltkjelen bustadfelt	171 284	300 000
90020 Bustadtomter Lærdalsøyri	76 227	2 200 000
90022 HMS Brann	148 479	8 500 000
90024 Hovudplan avløp	509 250	13 000 000
90026 Hovudplan vassforsyning	1 994 831	19 100 000
90030 Lyssetting Lærdalsøyri	-	200 000
SUM	12 586 204	68 735 000

Note 20 - Sal av konsesjonskraft

	Rekneskap 2019	Budsjett 2019	Rekneskap 2018	Budsjett 2018
Sal av kraft (netto)	14 117 671	12 700 000	7 020 626	7 506 000

Frå og med 2014 er alt kjøp og sal av konsesjonskraft sett ut til det kommunale foretaket Okken Kraft AS.

Note 21 - Tap på krav

Lærdal kommune har avsett kr 430.000 til inndekning av eventuelle tap på krav. Lærdal kommune brukar Lindorff AS til inkasso og oppfølging av saker.

Note 22 - Ressurskrevande brukarar

Lærdal kommune har mange ressurskrevande brukarar. Vi får tilskot frå staten til desse brukarane, men ein stor del vert belasta kommunen sitt driftsbudsjett.

Utviklinga frå 2010 til 2019:

År	Samla kostnad	Tilskot	Netto kostnad for kommunen
2010	16 398 000	8 979 000	9 419 000
2011	19 779 000	8 173 000	11 606 000
2012	23 128 000	10 702 000	12 426 000
2013	21 935 000	11 084 000	10 851 000
2014	22 690 000	12 311 000	10 379 000
2015	17 894 000	8 262 000	9 632 000
2016	23 987 000	11 306 000	12 681 000
2017	21 846 000	10 561 000	11 285 000
2018	16 130 000	5 234 000	10 896 000
2019	10 700 000	3 116 000	7 584 000

Dette er kostnader kun knytt til personaressursar til brukaren. Kostnader til utstyr, hus og administrasjon vil kome utanom og er ikkje tilskotsberettiga.

Note 23 - Brannkatastrofe

Etter brannkatastrofen vinteren 2014 har Lærdal kommune fått utbetalt skjensmidlar for å dekke store deler av oppbygginga etter brannen.

År	Motteke	Bruk	Rest
2014	14 011 000	10 246 972	3 764 028
2015	3 300 000	4 703 199	2 360 829
2016	-	1 060 829	1 300 000
Sum pr 31.12.18	17 311 000	16 011 000	1 300 000

Resten av midlane (kr 1.300.000) er brukt i 2019.

Note 25 - MR-maskin

Lærdal kommune tok i 2016 initiativ til kjøp av MR-maskin til Lærdal sjukehus.
Totalt innbetalt til Lærdal kommune til føremålet:

2016	6 282 455
2017	800 000
2018	102 500
Sum innbetalt	7 184 955

Pengane er innbetalt til Lærdal kommune og sett på bunde fond.

I tillegg til dette har Lærdal kommune bevilga kr 3.000.000 til dette føremålet slik at det samla stød om lag 10 millionar på fondet.
Pengane er overført til Helse Førde i 2019.

Note 26 - Omstillingsmidlar

Sogn og Fjordane Fylkeskommune gav Lærdal kommune omstillingsstatus hausten 2012.
Etterpå vart det laga ein utviklingsplan for åra 2013 - 2017. Dette vart seinare utvida til 2018, og skal avsluttaast innan 01. juli 2019. Kostnaden til omstillingsarbeidet blir i utgangspunktet dekkja av eksterne midlar i ettertid og vil bli endeleg oppgjort i 2020.

Note 27 - Eigedomsskatt

Det var ved inngangen til 2018 etterfakturert kr 4.618.537 til Østfold Energi AS for endringar i eigedomsskatt for skatteåra 2015 og 2016. For skatteåra 2017 og 2018 vart det i 2018 etterfakturert kr 3.084.271. Fakturane er betalte og er inntektsførte i rekneskapen. Samla utgjer desse etterfaktureringane kr 7.602.808. Rekneskapsmessig er dette redusert med kr 3.000.000 slik at avsetninga i balansen er endra til kr 4.602.800 (om lag 60 % av det som er fakturert)
13. juni 2018 fekk staten medhald i Oslo Tingrett for desse endringane, saka er anka.
Dersom kommunen får meir betalt enn det som er avselt etter ankesaka vil dette bli inntektsført når saka er avgjort.

Note 28 - Avdrag på lån

Det er forskrifter kor mykje kommunane må betale i avdrag ut frå anleggsmiddel, avskrivningar og langsiktig gjeld.
I 2019 betalte Lærdal kommune kr 13.889.294 i avdrag på lån til egne investeringar.
Utrekning syner at kommunen skulle minimum betale kr 12.613.196 mill i 2019.
Det blir vist til note 11 for å sjå oversikt over låna til Lærdal kommune.